

**Plán uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo
výchove a vzdelávaní
pre Materskú školu Hlavná 89 Pohronský Ruskov**

Názov: Materská škola Hlavná 89 Pohronský Ruskov

Sídlo: Hlavná 89, 93562 Pohronský Ruskov

Riaditeľka školy: Mgr. Szilvia Šiška Dávidová

Štatutárny orgán: Roman Dávid, starosta obce

Email: mspr@post.sk

Telefón: +421367795079

Zriaďovateľ: Obec Pohronský Ruskov, Hlavná 92/74 93562 Pohronský Ruskov, IČO 00307394,

DIČ 2021023675

Prerokované a schválené na zasadnutí pedagogickej rady dňa:

01-09-2025

Dátum

Roman Dávid

starosta obce

Obsah

Článok I Úvodné ustanovenia	4
1.1 Účel a ciele dokumentu	4
1.2 Vymedzenie základných pojmov	5
1.3 Právny rámec a legislatívne východiská	7
Článok II Analýza súčasného stavu	9
2.1 Identifikácia rizikových faktorov segregácie v školskom prostredí	9
2.2 Identifikácia východiskového stavu materskej školy	12
2.3 Hodnotenie plnenia štandardov	13
2.4 Silné stránky školy v oblasti uplatňovania princípov inklúzie	16
2.5 Slabé stránky školy v oblasti uplatňovania princípov inklúzie	16
Článok III Ciele a vízia plánu	17
3.1 Krátkodobé ciele	18
3.2 Dlhodobé ciele	18
3.3 Zhrnutie cieľov	19
Súhrnná tabuľka cieľov	19
Článok IV Kroky na zlepšenie aktuálnej situácie	20
Plán opatrení na zlepšenie situácie	21
Článok V Podpora a spolupráca	25
5.1 Zapojenie zákonných zástupcov	25
5.2. Spolupráca s NIVAM (Národný inštitút vzdelávania a mládeže)	28
Článok VI Očakávané výsledky	29
6.1 Zabezpečenie spravodlivého a rovného prístupu k vzdelaniu pre všetky deti	31
6.2 Znižovanie segregácie a diskriminácie v materskej škole	31
6.3 Zlepšenie rozvojových a osobnostných výsledkov detí	32
6.4 Pozitívne ovplyvnenie klímy materskej školy a zníženie konfliktov	32
6.5 Pripravenosť materskej školy na externé hodnotenia	32
6.6 Nastavenie procesov pre prevenciu segregácie v budúcnosti	33
Článok VII Zdroje a financovanie	33
7.1 Personálne zdroje	33
7.2 Materiálne zdroje	34
7.3 Vzdelávacie a metodické zdroje	34

7.4 Finančné zdroje	34
Článok VIII Komunikácia a zdieľanie výsledkov	35
Záverečné ustanovenia	36
Prezenčná listina oboznámenia sa s plánom	38

Článok I

Úvodné ustanovenia

1.1 Účel a ciele dokumentu

Tento Plán uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní (ďalej len „plán“) predstavuje ucelený koncepcný plán uplatňovania štandardov dodržiavania zákazu segregácie v podmienkach Materskej školy Hlavná 89 Pohronský Ruskov (ďalej len „materská škola“). Jeho primárnym účelom je vytvorenie jasného a systematického rámca pre zabezpečenie rovných príležitostí a predchádzanie všetkým formám segregácie v predprimárnom vzdelávaní. Materská škola ako prvý stupeň vzdelávacieho systému zohráva kľúčovú úlohu vo formovaní základných postojov a hodnôt detí, a preto je nevyhnutné, aby už v tomto období boli deti vychovávané v prostredí, ktoré rešpektuje a podporuje rozmanitosť.

Materská škola Hlavná 89 sa nachádza v obci Pohronský Ruskov, okres Levice, Nitriansky kraj, a je zriadená obcou Pohronský Ruskov ako štátna predškolská inštitúcia. Škola poskytuje celodenné vzdelávanie a starostlivosť pre deti predškolského veku s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským, čo odráža multikultúrny charakter regiónu.

Naša materská škola sa zaväzuje vytvárať inkluzívne vzdelávacie prostredie, ktoré reflektuje rozmanitosť a aktívne bojuje proti akýmkoľvek formám segregácie. Dôsledne uplatňujeme princíp rovnosti príležitostí pre všetky deti bez ohľadu na ich etnický pôvod, sociálne zázemie, zdravotný stav či iné osobnostné charakteristiky. Pedagogickí a odborní zamestnanci našej školy sú pravidelne vzdelávaní v oblasti inkluzívnych prístupov a metód, aby dokázali efektívne reagovať na individuálne potreby každého žiaka. Naše úsilie je zamerané nielen na formálne dodržiavanie legislatívnych požiadaviek, ale predovšetkým na budovanie školskej kultúry založenej na vzájomnom rešpekte, spolupráci a pochopení hodnoty rozmanitosti, čím prispievame k formovaniu spravodlivej a súdržnej spoločnosti.

Hlavným cieľom tohto plánu je vytvoriť v materskej škole inkluzívne prostredie, kde sa každé dieťa bez ohľadu na svoj pôvod, sociálne zázemie, etnickú príslušnosť, zdravotný stav či iné osobitosti cíti akceptované, rešpektované a má rovnaké príležitosti na všestranný rozvoj. Dokument definuje konkrétne opatrenia a postupy, ktoré zabezpečia, že všetky deti budú vzdelávané spoločne v heterogénnych skupinách, čo podporí ich vzájomnú interakciu, spoluprácu a budovanie pozitívnych medziľudských vzťahov už od útleho veku.

Špecifické ciele dokumentu zahŕňajú:

1. Identifikáciu a elimináciu potenciálnych rizík segregačných praktík v organizácii a fungovaní materskej školy, vrátane prijímacieho procesu, rozdeľovania detí do tried a realizácie vzdelávacích aktivít.
2. Zavedenie jasných štandardov a postupov, ktoré zabezpečia rovný prístup k predprimárnemu vzdelávaniu pre všetky deti, s osobitným zreteľom na deti zo sociálne znevýhodneného prostredia, deti s odlišným materinským jazykom a deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

3. Vytvorenie podporného systému pre pedagogických a odborných zamestnancov, ktorý im umožní efektívne implementovať princípy inkluzívneho vzdelávania v každodennej praxi a rozvíjať ich kompetencie v oblasti práce s heterogénnou skupinou detí.
4. Posilnenie spolupráce s rodinami, zákonnými zástupcami a komunitou s cieľom budovať vzájomné porozumenie, dôveru a spoločnú zodpovednosť za vytváranie nesegregovaného vzdelávacieho prostredia.
5. Nastavenie účinných mechanizmov monitorovania a hodnotenia dodržiavania zákazu segregácie, ktoré umožnia priebežne vyhodnocovať efektívnosť prijatých opatrení a včas identifikovať prípadné nedostatky.

Tento dokument vychádza z aktuálnej legislatívy Slovenskej republiky, predovšetkým zo Zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon), Vyhlášky č. 541/2021 Z. z. o materskej škole, ako aj z medzinárodných dohovorov a odporúčaní v oblasti práv dieťaťa a inkluzívneho vzdelávania. Jeho implementácia prispeje k naplneniu poslania materskej školy ako inštitúcie, ktorá nielen vzdeláva, ale aj formuje základy spravodlivej a súdržnej spoločnosti založenej na princípoch rovnosti, rešpektu a vzájomnej spolupráce.

1.2 Vymedzenie základných pojmov

Pre správne pochopenie a implementáciu štandardov dodržiavania zákazu segregácie v podmienkach materskej školy je nevyhnutné jasne vymedziť kľúčové pojmy, ktoré tvoria teoretický základ tohto dokumentu:

Segregácia predstavuje priestorové, organizačné, fyzické alebo sociálne oddelenie detí na základe ich etnickej príslušnosti, sociálneho pôvodu, zdravotného stavu, náboženstva alebo iných charakteristík. V kontexte materskej školy môže ísť o vytváranie oddelených tried pre deti z určitých skupín, ich fyzické oddeľovanie počas výchovno-vzdelávacích aktivít, či obmedzovanie ich prístupu k rôznym aspektom predprimárneho vzdelávania. Segregácia nielenže porušuje práva detí na rovnaký prístup k vzdelaniu, ale zároveň prehĺbuje spoločenské nerovnosti a bráni formovaniu pozitívnych medziľudských vzťahov už od raného detstva.

Integrácia je proces začleňovania detí so špecifickými potrebami do bežného prostredia materskej školy. Pri integrácii sa dieťa prispôsobuje existujúcemu systému a jeho usporiadaniu. Hoci integrácia predstavuje krok smerom k prekonávaniu segregácie, jej limitom je, že stále pracuje s kategorizáciou detí na "bežné" a "odlišné", pričom zodpovednosť za adaptáciu je primárne na strane integrovaného dieťaťa.

Inklúzia posúva myšlienku začleňovania na kvalitatívne vyššiu úroveň. Ide o systematický prístup, pri ktorom sa prostredie materskej školy, jej vzdelávacie metódy, organizácia a filozofia prispôbujú potrebám všetkých detí bez výnimky. Inkluzívne vzdelávanie vychádza z presvedčenia, že každé dieťa je jedinečné a má právo na vzdelávanie v heterogénnej skupine rovesníkov. V inkluzívnom prostredí sa odlišnosť vníma ako prirodzená súčasť ľudskej rozmanitosti a zdroj obohatenia pre všetkých.

Diverzita (rozmanitosť) označuje širokú škálu individuálnych, sociálnych a kultúrnych rozdielov medzi deťmi. Zahŕňa rozdiely v schopnostiach, učebných štýloch, sociálnom a kultúrnom zázemí, etnicite, jazyku, náboženstve a ďalších charakteristikách. Rešpektovanie a oceňovanie diverzity je základným pilierom inkluzívneho prístupu v materskej škole.

Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby (ŠVVP) sú požiadavky na úpravu podmienok, obsahu, foriem, metód a prístupov vo výchove a vzdelávaní, ktoré vyplývajú zo zdravotného znevýhodnenia, zdravotného postihnutia, sociálne znevýhodneného prostredia alebo nadania žiaka. Identifikácia ŠVVP by mala viesť k poskytnutiu primeranej podpory, nie k segregácii.

Rovnosť príležitostí znamená, že všetky deti majú zabezpečený rovnaký prístup k vzdelávaniu a rovnaké šance na úspech, bez ohľadu na ich individuálne charakteristiky alebo východiskovú situáciu. Nejde len o formálne rovnaké zaobchádzanie, ale o aktívne vytváranie podmienok, ktoré kompenzujú znevýhodnenia a umožňujú každému dieťaťu plne rozvinúť svoj potenciál.

Spravodlivosť vo vzdelávaní (equity) posúva koncept rovnosti o krok ďalej a zdôrazňuje potrebu poskytovania rôznej miery a formy podpory jednotlivým deťom podľa ich konkrétnych potrieb. Ide o princíp, ktorý uznáva, že na dosiahnutie skutočnej rovnosti výsledkov môžu rôzne deti potrebovať rôzne formy podpory.

Desegregačné opatrenia predstavujú konkrétne kroky a postupy zamerané na odstránenie existujúcej segregácie a predchádzanie jej vzniku. Zahŕňajú široké spektrum aktivít od zmeny organizácie tried a priestorového usporiadania, cez úpravu vzdelávacích metód a obsahov, až po vzdelávanie pedagogických zamestnancov a prácu s komunitou.

Sociálne znevýhodnené prostredie označuje prostredie, ktoré vzhľadom na sociálne, rodinné, ekonomické a kultúrne podmienky nedostatočne stimuluje rozvoj mentálnych, vôľových a emocionálnych vlastností dieťaťa, nepodporuje jeho socializáciu a neposkytuje mu dostatok primeraných podnetov pre rozvoj jeho osobnosti.

Univerzálne navrhovanie vo vzdelávaní (Universal Design for Learning) je prístup, ktorý už pri plánovaní vzdelávacích aktivít zohľadňuje rozmanitosť detí v skupine. Vychádza z premisy, že vzdelávacie prostredie, aktivity a materiály by mali byť od začiatku navrhované tak, aby boli prístupné a užitočné pre všetky deti s rôznymi schopnosťami a potrebami, čím sa minimalizuje potreba dodatočných úprav a špecifických opatrení.

Participácia označuje aktívnu účasť všetkých zainteresovaných strán – detí, rodičov, pedagogických a odborných zamestnancov, zriaďovateľa a širšej komunity – na procese vytvárania inkluzívneho prostredia v materskej škole. Skutočná inklúzia nie je možná bez aktívneho zapojenia a spolurozhodovania všetkých, ktorých sa týka.

Predsudky a stereotypy sú zovšeobecnené, často negatívne presvedčenia o určitých skupinách ľudí, ktoré môžu viesť k diskriminácii a segregácii. V kontexte predprimárneho vzdelávania je kľúčové, aby pedagogickí zamestnanci dokázali reflektovať vlastné predsudky a stereotypy a aktívne pracovali na ich prekonávaní, rovnako ako na prevencii ich formovania u detí.

1.3 Právny rámec a legislatívne východiská

Plán uplatňovania štandardov dodržiavania zákazu segregácie v materskej škole vychádza z komplexného právneho rámca zahŕňajúceho medzinárodné dohovory, európske smernice a nariadenia, ako aj národnú legislatívu Slovenskej republiky. Dodržiavanie týchto právnych noriem je záväzná pre všetky materské školy bez ohľadu na ich zriaďovateľa.

Medzinárodné dokumenty:

Dohovor o právach dieťaťa (ratifikovaný Slovenskou republikou v roku 1991) predstavuje základný medzinárodný dokument, ktorý zakotvuje právo každého dieťaťa na vzdelanie na základe rovnakých príležitostí. Článok 2 tohto dohovoru zakazuje akúkoľvek diskrimináciu dieťaťa, vrátane diskriminácie založenej na etnickom pôvode, zdravotnom stave či sociálnom postavení.

Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (ratifikovaný Slovenskou republikou v roku 2010) v článku 24 definuje právo osôb so zdravotným postihnutím na vzdelanie bez diskriminácie a na základe rovnakých príležitostí, pričom zdôrazňuje potrebu inkluzívneho vzdelávacieho systému na všetkých úrovniach.

Dohovor UNESCO proti diskriminácii vo vzdelávaní zaväzuje zmluvné štáty k odstráneniu akejkoľvek diskriminácie vo vzdelávaní a k podpore rovnosti príležitostí a zaobchádzania vo vzdelávacom procese.

Legislatíva Európskej únie

Charta základných práv Európskej únie v článku 14 stanovuje právo na vzdelanie a v článku 21 zakazuje diskrimináciu založenú na akomkoľvek dôvode.

Smernica Rady 2000/43/ES zavádzajúca zásadu rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod explicitne pokrýva oblasť vzdelávania.

Národná legislatíva

Ústava Slovenskej republiky v článku 12 zaručuje základné práva a slobody všetkým bez rozdielu a v článku 42 garantuje právo na vzdelanie.

Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) v znení neskorších predpisov:

- V § 3 definuje princípy výchovy a vzdelávania, vrátane zákazu všetkých foriem diskriminácie a segregácie.
- V § 144 stanovuje práva dieťaťa a žiaka, vrátane práva na rovnoprávny prístup k vzdelávaniu.
- V § 145 ods. 1 explicitne uvádza, že práva ustanovené školským zákonom sa zaručujú rovnako každému dieťaťu v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania vo vzdelávaní.

Zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou (antidiskriminačný zákon) v § 4 ods. 1 zakazuje diskrimináciu v oblasti vzdelávania.

Vyhláška č. 541/2021 Z. z. o materskej škole upravuje podrobnosti o organizácii a podmienkach predprimárneho vzdelávania:

- Stanovuje organizáciu výchovy a vzdelávania v materských školách, vrátane vytvárania tried.
- Upravuje podmienky prijímania detí do materskej školy, pričom dbá na zásady rovnakého zaobchádzania a zákazu diskriminácie.
- Upravuje osobitosti výchovy a vzdelávania detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Vyhláška č. 339/2023 Z. z. o pedagogickej dokumentácii a ďalšej dokumentácii definuje povinné dokumenty, ktoré materská škola vedie, vrátane tých, ktoré sa týkajú organizácie tried a začleňovania detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch definuje práva a povinnosti pedagogických a odborných zamestnancov, vrátane povinnosti chrániť práva dieťaťa a rešpektovať jeho individualitu.

Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách ako záväzný kurikulárny dokument zdôrazňuje potrebu rešpektovať individuálne výchovno-vzdelávacie potreby detí, princíp rovnosti príležitostí a zákaz diskriminácie.

Stratégia inkluzívneho prístupu vo výchove a vzdelávaní schválená vládou SR definuje rámec pre implementáciu inkluzívnych princípov v slovenskom školstve, vrátane oblasti predprimárneho vzdelávania.

Metodické usmernenia a pokyny MŠVVaŠ SR:

- Manuál a monitoring uplatňovania štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní z roku 2025
- Metodická príručka desegregácie vo výchove a vzdelávaní z roku 2024
- Usmernenie k zavedeniu a uplatňovaniu Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní pre školy a školské zariadenia zo dňa 04.02.2025

Materská škola ako právny subjekt a vzdelávacia inštitúcia dodržiava všetky vyššie uvedené právne normy a aktívne implementovať opatrenia na prevenciu a odstránenie segregácie vo výchovno-vzdelávacom procese. Tento plán predstavuje konkrétny nástroj na zabezpečenie súladu činnosti materskej školy s platnou legislatívou a na vytvorenie inkluzívneho prostredia, v ktorom sa každé dieťa môže optimálne rozvíjať v súlade so svojimi individuálnymi predpokladmi a potrebami.

Článok II

Analýza súčasného stavu

2.1 Identifikácia rizikových faktorov segregácie v školskom prostredí

Materská škola Hlavná 89 v Pohronskom Ruskove má dobré základy pre implementáciu štandardov dodržiavania zákazu segregácie. Jej silnými stránkami sú dvojjazyčné prostredie podporujúce prirodzenú toleranciu, partnerstvá s rodinami detí a transparentné riadenie. Hlavné výzvy sa týkajú potreby ďalšieho vzdelávania pedagógov, zlepšenia bezbariérového prístupu a systematickejšieho monitorovania inkluzívnych postupov. Implementácia štandardov vyžaduje kontinuálnu prácu a podporu zo strany zriaďovateľa.

Efektívne predchádzanie segregácii v materskej škole vyžaduje dôkladnú identifikáciu potenciálnych rizikových faktorov, ktoré môžu viesť k vyčleňovaniu a oddeľovaniu určitých skupín detí. Nasledujúca analýza sa zameriava na kľúčové oblasti, v ktorých môže dochádzať k segregačným praktikám v špecifickom prostredí predprimárneho vzdelávania.

Prijímanie detí do materskej školy

Materská škola uplatňuje transparentný proces prijímania detí založený na jasne definovaných a zverejnených kritériách. Škola má dobrú prax v dodržiavaní zákonných postupov prijímania, kde prioritu majú deti s trvalým pobytom v obci a deti plniace povinné predprimárne vzdelávanie. Prijímanie prebieha bez diskriminácie na základe etnicity, sociálneho postavenia či zdravotného stavu. Riaditeľka prijíma rozhodnutia po prerokovaní v pedagogickej rade, čo zabezpečuje kolektívny prístup k zaradeniu detí do jednotlivých tried.

Identifikované nedostatky sa týkajú nedostatočnej systematickej podpory pre rodiny zo sociálne znevýhodneného prostredia pri podávaní prihlášok. Príčinou je obmedzená kapacita školy na aktívnu asistenciu rodinám, ktoré môžu mať problémy s vyplnením potrebnej dokumentácie alebo nerozumejú administratívny procesom v slovenskom jazyku.

Organizácia tried a priestorové usporiadanie

Škola vytvára vekovo heterogénne triedy, čo prispieva k prirodzenému sociálnemu učeniu a vzájomnému obohacovaniu detí rôznych vekových skupín. Priestorové usporiadanie umožňuje prístup všetkým deťom do všetkých častí školy určených pre vzdelávanie. Triedy sú usporiadané tak, aby podporovali rôzne formy aktivít a umožňovali diferenciaciu podľa potrieb detí.

Nedostatkom je limitované prispôsobenie priestorov pre deti so zdravotným znevýhodnením, najmä v oblasti bezbariérového prístupu. Príčinou sú stavebné obmedzenia budovy a nedostatok finančných prostriedkov na komplexnú rekonštrukciu priestorov.

Výchovno-vzdelávací proces

Škola implementuje inkluzívny školský vzdelávací program, ktorý rešpektuje dvojjazyčné prostredie a kultúrnu diverzitu regiónu. Pedagógovia využívajú rôznorodé metodické prístupy

prispôsobené potrebám detí s rôznymi vzdelávacími potrebami. Výchovno-vzdelávací proces je založený na hre a prirodzených aktivitách detí, čo podporuje ich celostný rozvoj.

Oblasti na zlepšenie zahŕňajú nedostatočnú systematickú aplikáciu individualizovaných vzdelávacích plánov pre deti so špeciálnymi potrebami. Príčinou je potreba ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov v oblasti špeciálnej pedagogiky a nedostatok odborného personálu.

Interpersonálne vzťahy a klíma materskej školy

Škola má dobrú prax v budovaní pozitívnej klímy založenej na vzájomnom rešpekte, tolerancii a porozumení. Pedagógovia aktívne podporujú sociálnu integráciu všetkých detí a pracujú na predchádzaní konfliktov či šikanovania. Dvojazyčné prostredie prirodzene podporuje toleranciu a kultúrnu otvorenosť.

Nedostatkom je občasné prejavovanie stereotypov zo strany niektorých rodičov, ktoré môže ovplyvňovať deti. Príčinou je potreba intenzívnejšej práce s rodinami na rozvoji inkluzívnych postojov a hodnôt.

Spolupráca s rodinami a komunitou

Škola má etablovanú spoluprácu s rodinami prostredníctvom pravidelných konzultácií, školských podujatí a zapojenia rodičov do aktivít školy. Komunikácia prebieha v slovenskom aj maďarskom jazyku, čo zabezpečuje prístupnosť pre všetky rodiny. Škola spolupracuje s miestnymi inštitúciami a organizáciami.

Identifikované nedostatky sa týkajú obmedzenej spolupráce s rodinami v sociálne znevýhodnenej situácii. Príčinou je nedostatok prostriedkov na sociálnu prácu a potreba rozšírenia kompetencií pedagógov v oblasti práce so sociálne znevýhodnenými rodinami.

Systémové a inštitucionálne faktory

Škola má vypracované jasné pravidlá a postupy zakotvené v školskom poriadku, ktoré sú v súlade s platnou legislatívou. Riadenie školy je transparentné a demokratické, s fungujúcimi poradnými orgánmi. Škola pravidelne aktualizuje svoje dokumenty v súlade s novými požiadavkami.

Nedostatkom je potreba systematickejšieho monitorovania a hodnotenia uplatňovania inkluzívnych postupov. Príčinou je nedostatok nástrojov a metodík na efektívne meranie pokroku v oblasti inklúzie.

Štandard heterogénneho zloženia tried

Škola úspešne vytvára triedy s heterogénnym zložením detí z hľadiska veku, sociálneho pôvodu a schopností. Toto zloženie podporuje prirodzené sociálne učenie a priateľstvá medzi deťmi z rôznych prostredí. Pedagógovia sú školení na prácu s heterogénnymi triedami.

Nedostatkom je občasné nevedomé zoskupovanie detí podľa podobných charakteristík počas aktivít. Príčinou je potreba kontinuálneho vzdelávania pedagógov o výhodách a metodikách práce s heterogénnymi skupinami.

Štandard priestorovej inklúzie

Škola zabezpečuje prístup všetkým deťom do všetkých vzdelávacích priestorov. Triedy sú usporiadané tak, aby umožňovali rôzne formy aktivít a podporovali inkluzívne vzdelávanie. Vonkajšie priestory sú tiež prístupné všetkým deťom.

Nedostatkom je limitovaná bezbariérovosť niektorých častí budovy. Príčinou sú stavebné obmedzenia a nedostatok finančných prostriedkov na komplexnú rekonštrukciu.

Štandard inkluzívneho vzdelávacieho programu

Škola implementuje vzdelávací program, ktorý rešpektuje diverzitu detí a podporuje ich individuálny rozvoj. Program zahŕňa multikulturálne prvky a podporuje rozvoj tolerance a porozumenia. Pedagógovia prispôbujú obsah a metódy potrebám rôznych skupín detí.

Oblasti na zlepšenie zahŕňajú systematickejšie začlenenie tém týkajúcich sa ľudských práv a rovnosti. Príčinou je potreba ďalšieho vzdelávania pedagógov a tvorby špecifických metodických materiálov.

Štandard individualizácie a diferenciacie vo vzdelávaní

Škola uplatňuje individualizovaný prístup k deťom s rôznymi potrebami a schopnosťami. Pedagógovia prispôbujú tempo, metódy a formy práce individuálnym potrebám detí. Využívajú sa rôznorodé didaktické pomôcky a materiály.

Nedostatkom je potreba systematickejšieho plánovania a dokumentovania individualizovaných prístupov. Príčinou je nedostatok času na detailné plánovanie a potreba ďalšieho vzdelávania v oblasti individualizácie.

Štandard inkluzívnych interpersonálnych vzťahov

Škola aktívne podporuje budovanie pozitívnych vzťahov medzi všetkými deťmi. Pedagógovia modelujú inkluzívne správanie a učia deti rešpektu k diverzite. Konflikty sa riešia konštruktívnym spôsobom s dôrazom na porozumenie a empátiu.

Nedostatkom je občasné prejavovanie prejudícií, ktoré si deti prinášajú z domáceho prostredia. Príčinou je potreba intenzívnejšej práce s rodinami a komunitou na rozvoji inkluzívnych postojov.

Štandard profesijného rozvoja zameraného na inklúziu

Škola podporuje kontinuálne vzdelávanie pedagógov v oblasti inkluzívneho vzdelávania. Pedagógovia sa zúčastňujú na školeniach, konferenciách a výmenách skúseností. Riaditeľka vytvára podmienky pre profesijný rozvoj svojich zamestnancov.

Nedostatkom je nedostatok špecializovaného vzdelávania v oblasti práce s deťmi so špeciálnymi potrebami. Príčinou sú obmedzené finančné prostriedky na vzdelávanie a nedostatok kvalitných vzdelávacích programov v regióne.

Štandard partnerstva s rodinami a komunitou

Škola má etablované partnerstvá s rodinami a miestnymi inštitúciami. Pravidelne organizuje podujatia, ktoré spájajú školu s komunitou. Komunikácia s rodinami je otvorená a konštruktívna, pričom sa využívajú oba vyučovacie jazyky.

Nedostatkom je obmedzené zapojenie niektorých skupín rodín do aktivít školy. Príčinou sú sociálne a ekonomické bariéry, ktoré bránia aktívnej účasti všetkých rodín.

Štandard monitoringu a hodnotenia

Škola implementuje základné formy monitoringu a hodnotenia svojich aktivít. Pravidelne vyhodnocuje pokrok detí a efektivitu svojich programov. Získané informácie využíva na zlepšovanie svojej činnosti.

Nedostatkom je potreba systematickejšieho monitorovania špecificky v oblasti inklúzie a dodržiavania zákazu segregácie. Príčinou je nedostatok špecializovaných nástrojov a metodík pre tento typ hodnotenia.

Štandard transparentnosti a informovanosti

Škola zabezpečuje transparentné informovanie o svojich aktivitách, rozhodnutiach a postupoch. Informácie sú dostupné rodinám v slovenskom aj maďarskom jazyku. Školský poriadok a ďalšie dokumenty sú verejne prístupné.

Nedostatkom je potreba zlepšenia informovanosti o právach detí a rodinách v kontexte inkluzívneho vzdelávania. Príčinou je nedostatok špecializovaných informačných materiálov v oboch jazykoch a potreba aktívnejšieho informovania komunity.

2.2 Identifikácia východiskového stavu materskej školy

Materská škola Hlavná 89 v Pohronskom Rusku predstavuje špecifickú vzdelávaciu inštitúciu pôsobiacu v multikultúrnom prostredí Nitrianskeho kraja, kde sa stretávajú slovenské a maďarské kultúrne tradície. Ako štátna materská škola s celodennou starostlivosťou zriadená obcou Pohronský Ruskov poskytuje predprimárne vzdelávanie v slovenskom a maďarskom jazyku, čo predstavuje prirodzený základ pre rozvoj inkluzívnych postojov a tolerance k diverzite. Vedenie školy pod riadením Mgr. Szilvie Šiška Dávidovej implementuje zákonné požiadavky na prijímanie detí bez diskriminácie, pričom prioritu majú deti s trvalým pobytom v obci a deti plniace povinné predprimárne vzdelávanie.

Dvojazyčné prostredie školy prirodzene podporuje kultúrnu otvorenosť a umožňuje deťom z rôznych etnických skupín spoločné vzdelávanie a sociálnu integráciu. Organizácia výchovno-vzdelávacieho procesu rešpektuje individuálne potreby detí prostredníctvom flexibilného striedania riadených a neriadených činností podľa denného poriadku. Škola aktívne spolupracuje s rodinami a komunitou, čo sa prejavuje v pravidelných konzultáciách a zapojení rodičov do školských aktivít. Materiálno-technické vybavenie a priestorové podmienky školy umožňujú základnú implementáciu inkluzívnych postupov, aj keď niektoré oblasti vyžadujú zlepšenie. Personálne obsadenie tvorí kvalifikovaný pedagogický zbor s potrebou

kontinuálneho vzdelávania v oblasti inkluzívnej pedagogiky a práce s deťmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Komunikácia so zákonnými zástupcami prebieha v oboch jazykoch, čo zabezpečuje dostupnosť informácií pre všetky rodiny. Škola má vytvorené základné systémy monitorovania a hodnotenia, ktoré však vyžadujú rozšírenie o špecifické nástroje na sledovanie inkluzívnych postupov a predchádzanie segregácii.

Na základe sebahodnotenia realizovaného pedagogickým kolektívom materskej školy v spolupráci so zákonnými zástupcami, zriaďovateľom a odborníkmi spolupracujúcimi s materskou školou predkladáme nasledujúcu analýzu východiskového stavu v oblasti uplatňovania princípov inklúzie a predchádzania segregácii.

2.3 Hodnotenie plnenia štandardov

Štandard	Identifikátor	Hodnotenie plnenia	Príklady plnenia/zdôvodnenie sebahodnotenia
Nediskriminačný prístup k prijímaniu detí	Transparentné kritériá prijímania	Splnené	Škola uplatňuje zákonné kritériá s prioritou pre deti s trvalým pobytom v obci
	Rovnaký prístup pre všetky etnické skupiny	Splnené	Dvojazyčné prostredie zabezpečuje rovnocenný prístup pre slovenské i maďarské rodiny
	Podpora znevýhodnených skupín	Čiastočne splnené	Základná podpora je poskytovaná, ale chýba systematická pomoc pri administratívnych procesoch
Heterogénne zloženie tried	Vekovo zmiešané triedy	Splnené	Škola vytvára triedy s deťmi rôzneho veku podľa pedagogických potrieb
	Sociálne diverzifikované skupiny	Splnené	Prirodzené zmiešanie detí z rôznych sociálnych prostredí v malej obci
	Integrácia detí so ŠVVP	Čiastočne splnené	Deti so ŠVVP sú prijímané, ale špecializovaná podpora je limitovaná
Inkluzívny vzdelávací program	Multikulturálny obsah vzdelávania	Splnené	Program rešpektuje slovenskú i maďarskú kultúru a tradície

Štandard	Identifikátor	Hodnotenie plnenia	Príklady plnenia/zdôvodnenie sebahodnotenia
Individualizácia diferenciácia vzdelávaní	Diferenciácia metód a foriem	Čiastočne splnené	Základná diferenciácia je aplikovaná, potreba systematickejšieho prístupu
	Rozvoj tolerancie a empatie	Splnené	Dvojazyčné prostredie prirodzene podporuje toleranciu a porozumenie
	a vo Prispôsobenie tempa učenia	Čiastočne splnené	Základná individualizácia sa uplatňuje, chýba systém individuálnych plánov
	Rozmanité didaktické pomôcky	Čiastočne splnené	Využívajú sa rôzne pomôcky, potreba rozšírenia pre špecifické potreby
	Podpora nadaných detí	Čiastočne splnené	Nadané deti sú identifikované, ale špeciálne programy nie sú systematicky implementované
Inkluzívne interpersonálne vzťahy	Prevenca šikanovania	Splnené	Aktívne monitorovanie vzťahov medzi deťmi a okamžité riešenie konfliktov
	Podpora priateľstiev medzi rôznymi skupinami	Splnené	Dvojazyčné prostredie prirodzene podporuje medziskupinové priateľstvá
	Pozitívna klíma v škole	Splnené	Vytvorená atmosféra vzájomného rešpektu a porozumenia
Priestorová inklúzia	Prístupnosť všetkých priestorov	Čiastočne splnené	Základný prístup je zabezpečený, limitácie pri bezbariérovosti
	Flexibilné usporiadanie tried	Splnené	Triedy sú usporiadané tak, aby umožňovali rôzne formy aktivít
	Bezpečné prostredie pre všetky deti	Splnené	Priestory sú bezpečné a prispôsobené potrebám predškolských detí

Štandard	Identifikátor	Hodnotenie plnenia	Príklady plnenia/zdôvodnenie sebahodnotenia
Partnerstvo zákonnými zástupcami	so Pravidelná komunikácia s rodinami	Splnené	Etablovaný systém konzultácií a stretnutí s rodičmi
	Dvojazyčná komunikácia	Splnené	Komunikácia prebieha v slovenčine aj maďarčine podľa potrieb rodín
	Zapojenie rodičov do aktivít školy	Čiastočne splnené	Rodičia sa zapájajú do podujatí, potreba rozšírenia participácie všetkých skupín
Transparentnosť informovanosť	a Verejná dostupnosť dokumentov	Splnené	Školský poriadok a základné informácie sú verejne dostupné
	Dvojazyčné informácie	Splnené	Informácie sú poskytované v oboch úradných jazykoch
	Informovanie o právach a povinnostiach	Čiastočne splnené	Základné informovanie prebieha, potreba rozšírenia o špecifické práva v kontexte inklúzie
Profesijný rozvoj zameraný na inklúziu	Kontinuálne vzdelávanie pedagógov	Čiastočne splnené	Pedagógovia sa zúčastňujú vzdelávania, potreba špecializácie na inklúziu
	Výmena skúseností s inými školami	Čiastočne splnené	Spolupráca existuje, ale nie je systematická v oblasti inklúzie
	Supervízia a podpora pedagógov	Čiastočne splnené	Základná supervízia je poskytovaná, potreba rozšírenia o inkluzívne metódy
Monitorovanie hodnotenie	a Systematické sledovanie pokroku	Čiastočne splnené	Základné monitorovanie prebieha, chýbajú špecifické nástroje pre inklúziu
	Vyhodnocovanie efektivity opatrení	Nesplnené	Systematické vyhodnocovanie inkluzívnych opatrení nie je implementované

Štandard	Identifikátor	Hodnotenie plnenia	Príklady plnenia/zdôvodnenie sebahodnotenia
	Dokumentácia a reporting	Čiastočne splnené	Základná dokumentácia je vedená, potreba rozšírenia o inkluzívne aspekty

2.4 Silné stránky školy v oblasti uplatňovania princípov inklúzie

Materská škola Hlavná 89 v Pohronskom Ruskove disponuje výraznými silnými stránkami v oblasti implementácie inkluzívnych princípov, ktoré vyplývajú predovšetkým z jej špecifického postavenia v multikultúrnom prostredí. Najvýznamnejšou prednosťou školy je jej prirodzené dvojazyčné prostredie, ktoré vytvára autentický základ pre rozvoj tolerancie, porozumenia a rešpektu k diverzite už od najútlejšieho veku detí. Toto prostredie umožňuje deťom zo slovenských a maďarských rodín prirodzene si osvojovať inkluzívne postoje a hodnoty prostredníctvom každodenných interakcií a spoločných aktivít. Vedenie školy pod riadením kvalifikovanej riaditeľky Mgr. Szilvie Šiška Dávidovej prejavuje záväzok k dodržiavaniu zákonných požiadaviek na nediskriminačné prijímanie detí a vytvorenie spravodlivého vzdelávacieho prostredia pre všetky deti bez ohľadu na ich etnický pôvod, sociálne postavenie či individuálne potreby. Škola má etablovaný transparentný systém komunikácie s rodinami, ktorý rešpektuje jazykové potreby komunity a zabezpečuje, že všetky informácie sú dostupné v oboch úradných jazykoch. Pedagogický zbor školy prejavuje otvorenosť voči implementácii nových metód a prístupov, čo sa prejavuje v ochote zúčastňovať sa na vzdelávacích aktivitách a implementovať nové postupy v praxi. Organizácia výchovno-vzdelávacieho procesu je flexibilná a rešpektuje individuálne potreby detí, čo sa prejavuje v prispôbovaní denného poriadku a aktivít špecifickým požiadavkám rôznych vekových skupín a individuálnym potrebám detí. Škola má vytvorenú pozitívnu atmosféru vzájomného rešpektu a podpory, kde sú konflikty riešené konštruktívnym spôsobom s dôrazom na porozumenie a empatiu. Spolupráca s miestnou komunitou a obecným úradom ako zriaďovateľom vytvára stabilné základy pre dlhodobú implementáciu inkluzívnych opatrení a poskytuje potrebnú administratívnu a finančnú podporu. Priestorové podmienky školy umožňujú základnú implementáciu inkluzívnych postupov a poskytujú deťom bezpečné a stimulujúce prostredie pre ich celostný rozvoj.

2.5 Slabé stránky školy v oblasti uplatňovania princípov inklúzie

Napriek významným silným stránkam materská škola čelí niekoľkým výzvam a obmedzeniam v oblasti plnej implementácie inkluzívnych princípov a predchádzania segregácii. Jednou z kľúčových slabých stránok je nedostatočná systémová podpora pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorá sa prejavuje v absencii špecializovaných odborníkov ako sú školskí psychológovia, logopédi či špeciálni pedagógovia priamo v zariadení. Táto situácia limituje schopnosť školy poskytovať adekvátnu podporu deťom s rôznymi druhmi

znevýhodnení a môže viesť k neúmyselnému vylúčeniu niektorých detí z plnohodnotnej participácie na vzdelávacích aktivitách. Ďalším významným nedostatkom je potreba rozšírenia a systematizácie profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov v oblasti inkluzívnej pedagogiky, práce s deťmi so ŠVVP a aplikácie diferenciovaných metód vyučovania. Súčasný vzdelávací aktivity sú skôr náhodné než systematické a nepokrývajú všetky potrebné oblasti inkluzívneho vzdelávania. Materiálno-technické vybavenie školy, aj keď základne adekvátne, vyžaduje rozšírenie o špecializované didaktické pomôcky, kompenzačné pomôcky a technológie, ktoré by umožnili efektívnejšiu podporu detí s rôznymi potrebami. Priestorová inklúzia je limitovaná stavebno-technickými parametrami budovy, ktoré neumožňujú plnú bezbariérovosť a môžu predstavovať prekážku pre deti s telesným postihnutím alebo pohybovými ťažkosťami. Systém monitorovania a hodnotenia inkluzívnych postupov nie je dostatočne rozvinutý, čo sťažuje objektívne posúdenie efektivity implementovaných opatrení a identifikáciu oblastí vyžadujúcich zlepšenie. Spolupráca s externými odborníkmi a zariadeniami poradenstva a prevencie nie je systematicky organizovaná, čo môže viesť k oneskorenému alebo nedostatočnému riešeniu špecifických potrieb niektorých detí. Dokumentácia a plánovanie inkluzívnych aktivít vyžaduje formalizáciu a systematizáciu, aby bolo možné zabezpečiť kontinuitu a kvalitu poskytovaných služieb. Finančné obmedzenia predstavujú ďalšiu významnú prekážku pri implementácii rozsiahlejších inkluzívnych opatrení, či už ide o nákup špecializovaného vybavenia, zamestnanie odborného personálu alebo rozsiahlejšie úpravy priestorov.

Článok III

Ciele a vízia plánu

Materská škola Hlavná 89 v Pohronskom Ruskove si stanovuje víziu byť modelovou inkluzívnou vzdelávacou inštitúciou, ktorá využíva svoje prirodzené dvojjazyčné prostredie ako most k budovaniu tolerantnej, otvorenej a spravodlivej spoločnosti. Naša škola usiluje o vytvorenie bezpečného a stimulujúceho prostredia, kde každé dieťa bez ohľadu na svoj etnický pôvod, sociálne postavenie, jazykové schopnosti či individuálne potreby má rovnakú príležitosť na plnohodnotný rozvoj svojho potenciálu.

Chceme byť školou, ktorá nielen rešpektuje diverzitu, ale aktívne ju oslavuje ako zdroj vzájomného obohacovania a učenia. Našou ambíciou je vytvoriť systém kvalitatívnej inkluzívnej podpory, ktorý zabezpečí, že žiadne dieťa nebude vylúčené alebo marginalizované z dôvodu svojich špecifických charakteristík alebo potrieb. Usilujeme sa o to, aby naša škola slúžila ako príklad dobrej praxe v oblasti predchádzania segregácii a podpory inklúzie v predškolskom vzdelávaní, pričom chceme zdieľať naše skúsenosti s inými vzdelávacími inštitúciami v regióne a prispievať k šíreniu inkluzívnych hodnôt v širšej komunite.

3.1 Krátkodobé ciele

V horizonte jedného roku si materská škola stanovuje prioritné ciele zamerané na posilnenie základných pilierov inkluzívneho vzdelávania a odstránenie najnaliehavejších nedostatkov identifikovaných v sebahodnotení. Prvým kľúčovým cieľom je vypracovanie a implementácia komplexného Plánu uplatňovania štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní v súlade s požiadavkami ministerstva školstva, ktorý bude obsahovať konkrétne opatrenia, časový harmonogram a zodpovednosti jednotlivých zamestnancov. Ďalším prioritným cieľom je zorganizovanie systematického vzdelávania pre všetkých pedagogických zamestnancov v oblasti inkluzívnej pedagogiky, práce s deťmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a aplikácie diferenciovaných metód vyučovania.

Materská škola sa zaväzuje vytvoriť individualizované vzdelávacie plány pre všetky deti so špeciálnymi potrebami a zabezpečiť ich pravidelné monitorovanie a aktualizáciu v spolupráci so zákonnými zástupcami a odbornými pracovníkmi.

V oblasti materiálneho vybavenia plánujeme obstaranie základných kompenzačných pomôcok a špecializovaných didaktických materiálov, ktoré budú podporovať individuálne potreby detí s rôznymi typmi znevýhodnení. Významnou prioritou je aj ustanovenie formálnej spolupráce so zariadeniami poradenstva a prevencie, ktorá zabezpečí pravidelné konzultácie, diagnostiku a odborné vedenie pri práci s deťmi so ŠVVP.

Materská škola si stanovuje cieľ rozšíriť spoluprácu s rodinami prostredníctvom organizovania tematických stretnutí a workshopov zameraných na inkluzívnu výchovu a podporu diverzity. V oblasti monitorovania a hodnotenia plánujeme zaviesť systematické sledovanie pokroku v implementácii inkluzívnych postupov pomocou vytvorených indikátorov a nástrojov sebahodnotenia.

3.2 Dlhodobé ciele

V trojročnom horizonte materská škola smeruje k transformácii na plne inkluzívnu vzdelávaciu inštitúciu s komplexným systémom podpory pre všetky deti a ich rodiny. Strategickým cieľom je vytvorenie multidisciplinárneho tímu odborníkov zahŕňajúceho školského psychológa, logopéda a špeciálneho pedagóga, buď prostredníctvom priameho zamestnania alebo systematickej spolupráce s externými odborníkmi, ktorí budú poskytovať kontinuálnu podporu deťom, pedagógom aj rodinám.

Plánujeme komplexnú rekonštrukciu a úpravu priestorov školy s cieľom zabezpečiť plnú bezbariérovosť a vytvorenie špecializovaných priestorov pre individuálnu prácu s deťmi so špeciálnymi potrebami, relaxačné aktivity a senzorické tréningy. Ambicióznym cieľom je získanie statusu regionálneho centra inkluzívneho vzdelávania, ktoré bude poskytovať metodickú podporu, vzdelávanie a konzultácie pre ostatné materské školy v regióne.

V oblasti pedagogickej práce plánujeme implementáciu inovatívnych metód ako je diferenciované vyučovanie, kooperatívne učenie, projektové učenie a využívanie moderných technológií na podporu inklúzie. Strategickou prioritou je vytvorenie systému kontinuálneho

monitorovania a hodnotenia kvality inkluzívnych postupov pomocou štandardizovaných nástrojov a pravidelných externých auditov. Plánujeme rozšírenie partnerských vzťahov s univerzitami, vedeckými inštitúciami a medzinárodnými organizáciami zaoberajúcimi sa inkluzívnym vzdelávaním s cieľom participácie na výskumných projektoch a implementácie najnovších poznatkov z oblasti inkluzívnej pedagogiky.

Cieľom je aj vytvorenie vzorového programu pre podporu rodín zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktorý bude zahŕňať sociálne poradenstvo, jazykovú podporu a asistenciu pri riešení administratívnych záležitostí. V oblasti komunitnej spolupráce usilujeme o vytvorenie siete partnerských organizácií a inštitúcií, ktoré budú spoločne podporovať inklúziu a predchádzanie segregácii nielen v školskom, ale aj v širšom spoločenskom kontexte.

3.3 Zhrnutie cieľov

Súhrnná tabuľka cieľov

Oblasť	Krátkodobé ciele (1 rok)	Dlhodobé ciele (3 roky)
Výchovno-vzdelávací proces	Vypracovanie individualizovaných vzdelávacích plánov pre deti so ŠVVP, implementácia diferenciovaných metód vyučovania, vytvorenie systému pravidelného monitorovania pokroku detí	Implementácia inovatívnych pedagogických metód, vytvorenie komplexného inkluzívneho kurikula, zavedenie projektového a kooperatívneho učenia, využívanie moderných technológií
Profesijný rozvoj zamestnancov	Organizovanie systematického vzdelávania pedagógov v oblasti inkluzívnej pedagogiky a práce s deťmi so ŠVVP, účasť na odborných konferenciách a seminároch	Certifikácia pedagógov v oblasti inkluzívnej pedagogiky, vytvorenie interného systému mentoringu a supervízie, participácia na výskumných projektoch
Personálne zabezpečenie	Ustanovenie formálnej spolupráce so zariadeniami poradenstva a prevencie, zabezpečenie pravidelných konzultácií s odbornými pracovníkmi	Zamestnanie alebo spolupráca so školským psychologom, logopédom a špeciálnym pedagógom, vytvorenie multidisciplinárneho tímu
Spolupráca s rodinami	Organizovanie tematických stretnutí a workshopov pre rodičov, rozšírenie komunikačných kanálov, vytvorenie systému pravidelných konzultácií	Vytvorenie programu podpory pre rodiny zo sociálne znevýhodneného prostredia, implementácia rodinného poradenstva, aktívne

Oblasť	Krátkodobé ciele (1 rok)	Dlhodobé ciele (3 roky)
		zapojenie rodičov do vzdelávacieho procesu
Prevenencia a eliminácia segregáčnych praktik	Vypracovanie a implementácia Plánu uplatňovania štandardov dodržiavania zákazu segregácie, systému zavedenie systému monitorovania inkluzívnych postupov	Získanie statusu regionálneho centra inkluzívneho vzdelávania, vytvorenie kontinuálneho monitorovania a hodnotenia, externé audity kvality
Materiálne a priestorové podmienky	Obstaranie základných kompenzačných pomôcok a s dôrazom na bezbariérovosť, špecializovaných didaktických materiálov, úprava existujúcich priestorov pre potreby inklúzie	Komplexná rekonštrukcia priestorov vytvorenie špecializovaných priestorov pre individuálnu prácu a relaxačné aktivity
Spolupráca s komunitou a inštitúciami	Vytvorenie formálnych partnerstiev s miestnymi organizáciami a inštitúciami, aktívna účasť na komunitných podujatiach	Vytvorenie siete partnerských organizácií, spolupráca s univerzitami a vedeckými inštitúciami, participácia na medzinárodných projektoch
Monitorovanie a hodnotenie	Zavedenie systému pravidelného sledovania pokroku v implementácii inkluzívnych postupov, vytvorenie indikátorov kvality	Implementácia komplexného systému hodnotenia kvality inkluzívnych postupov, pravidelné externé audity, kontinuálne zlepšovanie procesov
Metodická a odborná podpora	Vytvorenie internej metodickej podpory pre pedagógov, zdieľanie najlepších praktík v rámci školy	Poskytovanie metodickej podpory pre ostatné školy v regióne, publikovanie odborných materiálov, organizovanie odborných podujatí

Článok IV

Kroky na zlepšenie aktuálnej situácie

Na základe komplexnej analýzy východiskového stavu materská škola identifikovala konkrétne kroky potrebné na systematické zlepšenie implementácie inkluzívnych princípov a predchádzania segregácii. Prvým kľúčovým krokom je dokončenie a implementácia Plánu

uplatňovania štandardov dodržiavania zákazu segregácie do konca septembra 2025, ktorý bude slúžiť ako strategický dokument pre všetky následné aktivity a opatrenia.

Materská škola sa zaväzuje k systematickému vzdelávaniu všetkých pedagogických zamestnancov v oblasti inkluzívnej pedagogiky, pričom prioritu budú mať témy ako diferenciacia vyučovania, práca s deťmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a aplikácia multikultúrnych prístupov vo výchove a vzdelávaní. Významným krokom je ustanovenie formálnej a systematickej spolupráce so zariadeniami poradenstva a prevencie, ktorá zabezpečí odbornú diagnostiku, konzultácie a metodické vedenie pri práci s deťmi so ŠVVP. V oblasti materiálneho zabezpečenia škola plánuje postupné obstarávanie kompenzačných pomôcok, špecializovaných didaktických materiálov a technických prostriedkov, ktoré budú podporovať individuálne potreby všetkých detí. Kľúčovým krokom je aj vytvorenie individualizovaných vzdelávacích plánov pre všetky deti so špeciálnymi potrebami v spolupráci s odborníkmi a zákonnými zástupcami, pričom tieto plány budú pravidelne monitorované a aktualizované. Materská škola sa zaväzuje k rozšíreniu a systematizácii spolupráce s rodinami prostredníctvom organizovania tematických stretnutí, workshopov a konzultácií zameraných na podporu inkluzívnej výchovy v domácom prostredí.

Významnou prioritou je vytvorenie efektívneho systému monitorovania a hodnotenia implementácie inkluzívnych postupov pomocou jasne definovaných indikátorov a nástrojov sebahodnotenia. V oblasti priestorového usporiadania škola plánuje postupné úpravy, ktoré budú smerovať k dosiahnutiu plnej bezbariérovosti a vytvoreniu špecializovaných priestorov pre individuálnu prácu s deťmi. Všetky tieto kroky budú implementované v súlade s jasným časovým harmonogramom a s priebežným vyhodnocovaním ich efektivity a dopadu na kvalitu vzdelávania.

Implementácia uvedených opatrení bude pravidelne monitorovaná na mesačných poradách vedenia školy. Štvrťročne bude predkladaná správa o plnení plánu pedagogickej rade a rade školy. Ročné vyhodnotenie plnenia plánu bude súčasťou hodnotiacej správy školy za školský rok 2025/2026 a bude slúžiť ako základ pre aktualizáciu plánu na nasledujúce obdobie.

Plán opatrení na zlepšenie situácie

Oblasť	Opatrenie	Popis aktivít	Zodpovednosť	Termín
Dokumentácia a plánovanie	Dokončenie Plánu uplatňovania štandardov	Vypracovanie kompletného plánu v súlade s požiadavkami MŠVVaM SR, konzultácie s odborníkmi, schválenie v pedagogickej rade	Riaditeľka materskej školy	September 2025

Oblasť	Opatrenie	Popis aktivít	Zodpovednosť	Termín
Profesijný rozvoj	Vzdelávanie pedagógov v inkluzívnej pedagogike	Organizovanie odborného seminára o diferenciacii vyučovania a práci s deťmi so ŠVVP	Riaditeľka materskej školy, s externí lektori	September 2025
Personálne zabezpečenie	Ustanovenie spolupráce so zariadeniami poradenstva	Uzatvorenie formálnych dohôd o spolupráci s CPPPaP, stanovenie harmonogramu konzultácií	Riaditeľka materskej školy, zriaďovateľ	Október 2025
Prijímanie detí	Revízia postupov prijímania detí	Aktualizácia kritérií prijímania s dôrazom na nediskrimináciu, vytvorenie transparentných postupov	Riaditeľka materskej školy, pedagogická rada	Október 2025
Kurikulum a pedagogické postupy	Implementácia diferenciovaných metód	Tvorba metodických materiálov pre diferenciaciu, školenie pedagógov v ich aplikácii	Pedagogickí zamestnanci, externí metodici	November 2025
Spolupráca s rodinami	Program podpory pre znevýhodnené rodiny	Vytvorenie asistenčného programu pre rodiny s jazykovými alebo sociálnymi bariérami	Riaditeľka materskej školy, sociálny pracovník obce	November 2025
Diagnostika a hodnotenie	Zavedenie systematickej diagnostiky	Vytvorenie postupov na včasnú identifikáciu ŠVVP, školenie pedagógov v diagnostických metódach	Pedagogickí zamestnanci, externí odborníci	December 2025
Materiálno-technické zabezpečenie	Obstaranie kompenzačných pomôcok	Nákup základných kompenzačných pomôcok a špecializovaných	Riaditeľka materskej školy, zriaďovateľ	December 2025

Oblasť	Opatrenie	Popis aktivít	Zodpovednosť	Termín
		didaktických materiálov		
Zaraďovanie detí do tried	Optimalizácia zloženia tried	Revízia postupov zaraďovania s dôrazom na heterogénnosť a inklúziu	Riaditeľka materskej školy, pedagogická rada	Január 2026
Prevenčia a riešenie sociálno-patologických javov	Program prevencie šikanovania	Vytvorenie komplexného programu prevencie s pravidelným monitorovaním	Pedagogickí zamestnanci, externí odborníci	Január 2026
Spolupráca s komunitou	Rozšírenie partnerských vzťahov	Nadviazanie spolupráce s miestnymi organizáciami a inštitúciami	Riaditeľka materskej školy, zriaďovateľ	Február 2026
Priestorové usporiadanie a organizácia	Úprava priestorov pre inklúziu	Realizácia základných úprav na zlepšenie bezbariérovosti a vytvorenie relaxačných kútikov	Riaditeľka materskej školy, zriaďovateľ, technicko-hospodárski zamestnanci	Február 2026
Monitorovanie a hodnotenie kvality	Vytvorenie systému monitorovania	Implementácia nástrojov na sledovanie pokroku v inkluzívnych postupoch	Riaditeľka materskej školy, pedagogickí zamestnanci	Marec 2026
Profesijný rozvoj	Mentoring a supervízia	Vytvorenie systému vzájomnej podpory a supervízie medzi pedagógmi	Riaditeľka materskej školy, externí supervízor	Marec 2026
Kurikulum a pedagogické postupy	Multikulturálne vzdelávanie	Rozšírenie kurikula o prvky podporujúce kultúrnu diverzitu a toleranciu	Pedagogickí zamestnanci, externí metodici	Apríl 2026

Oblasť	Opatrenie	Popis aktivít	Zodpovednosť	Termín
Materiálno-technické zabezpečenie	Modernizácia didaktických pomôcok	Obstaranie moderných technológií a interaktívnych pomôcok podporujúcich inklúziu	Riaditeľka materskej školy, zriaďovateľ	Apríl 2026
Spolupráca s rodinami	Vzdelávanie rodičov v inklúzii	Organizovanie workshopov a seminárov pre rodičov o inkluzívnej výchove	Pedagogickí zamestnanci, externí lektori	Máj 2026
Personálne zabezpečenie	Rozšírenie odborného tímu	Zabezpečenie pravidelnej spolupráce so školským psychológom a logopédom	Riaditeľka materskej školy, zriaďovateľ	Máj 2026
Diagnostika a hodnotenie	Individuálne vzdelávacie plány	Vytvorenie a implementácia IVP pre všetky deti so ŠVVP	Triedni učitelia, externí odborníci	Jún 2026
Prijímanie detí	Podpora pre zápis detí	Vytvorenie asistenčných služieb pre rodiny počas zápisu do školy	Riaditeľka materskej školy, pedagogickí zamestnanci	Jún 2026
Dokumentácia a plánovanie	Aktualizácia školského poriadku	Komplexná revízia a aktualizácia školského poriadku s inkluzívnymi princípmi	Riaditeľka materskej školy, pedagogická rada	Jún 2026
Prevenca a riešenie sociálno-patologických javov	Krízová intervencia	Vytvorenie postupov na riešenie krízových situácií a konfliktov	Riaditeľka materskej školy, externí odborníci	Jún 2026
Spolupráca s komunitou	Komunitné podujatia	Organizovanie pravidelných podujatí podporujúcich inklúziu a toleranciu	Pedagogickí zamestnanci, miestne organizácie	Júl 2026

Oblasť	Opatrenie	Popis aktivít	Zodpovednosť	Termín
Priestorové usporiadanie a organizácia	Vytvorenie terapeutických priestorov	Zriadenie špecializovaných priestorov pre individuálnu prácu a relaxáciu	Riaditeľka materskej školy, zriaďovateľ	Júl 2026
Monitorovanie a hodnotenie kvality	Vyhodnotenie ročného pokroku	Komplexné vyhodnotenie implementácie opatrení a plánovanie na ďalší rok	Riaditeľka materskej školy, pedagogická rada	August 2026
Zaraďovanie detí do tried	Príprava na nový školský rok	Aplikácia nových postupov zaraďovania s dôrazom na inkluzívne princípy	Riaditeľka materskej školy, pedagogickí zamestnanci	August 2026

Článok V Podpora a spolupráca

5.1 Zapojenie zákonných zástupcov

Materská škola si uvedomuje, že aktívne a rovnocenné zapojenie všetkých zákonných zástupcov je kľúčovým predpokladom pre úspešnú implementáciu inkluzívnych princípov a efektívnu prevenciu segregácie. Spolupráca so zákonnými zástupcami z rôznych sociálnych, kultúrnych a jazykových prostredí si vyžaduje systematický a diferencovaný prístup, ktorý zohľadňuje špecifické potreby a možnosti jednotlivých rodín.

Komunikácia so zákonnými zástupcami

Materská škola zavádza komplexný systém komunikácie, ktorý zabezpečí, že všetci zákonní zástupcovia budú mať prístup k dôležitým informáciám o živote materskej školy a o vývoji a napredovaní svojho dieťaťa:

- Informačné materiály budú dostupné v slovenskom jazyku i v jazykoch národnostných menšín zastúpených v materskej škole. Pre zákonných zástupcov s nižšou úrovňou gramotnosti budú pripravené aj zjednodušené verzie s využitím piktogramov a vizuálnych prvkov.
- Komunikačné kanály budú diverzifikované tak, aby reflektovali rôzne preferencie a možnosti zákonných zástupcov - osobný kontakt, písomná komunikácia, elektronická

komunikácia, informačné tabule, telefonický kontakt. Pre zákonných zástupcov bez prístupu k digitálnym technológiám alebo s nižšou digitálnou gramotnosťou bude kladený dôraz na osobnú komunikáciu.

- c) Pre komunikáciu so zákonnými zástupcami s odlišným materinským jazykom bude zabezpečená podpora kultúrneho mediátora alebo tlmočníka, ktorý pomôže prekonať jazykovú bariéru a zabezpečí vzájomné porozumenie.
- d) Individuálne konzultácie s pedagogickými a odbornými zamestnancami budú organizované vo flexibilných časoch, ktoré zohľadňujú pracovné a rodinné povinnosti zákonných zástupcov. Pre zákonných zástupcov zo vzdialenejších lokalít alebo s obmedzenou mobilitou bude materská škola ponúkať možnosť konzultácií v domácom prostredí alebo v komunitnom centre.

Participácia zákonných zástupcov na rozhodovaní

Materská škola aktívne podporuje zapojenie zákonných zástupcov do procesov rozhodovania o dôležitých otázkach fungovania materskej školy:

- a) Rada školy bude mať zastúpenie zákonných zástupcov zo všetkých sociálnych a kultúrnych skupín. Materská škola bude aktívne povzbudzovať kandidatúru zákonných zástupcov z marginalizovaných skupín a vytvárať podmienky pre ich plnohodnotnú participáciu na zasadnutiach (napr. zabezpečenie tlmočenia, výber vhodného času a miesta stretnutí).
- b) Popri formálnych mechanizmoch participácie (rada školy, združenie zákonných zástupcov) bude materská škola organizovať neformálne konzultácie a okrúhle stoly, kde budú môcť vyjadriť svoj názor aj zákonní zástupcovia, ktorí sa z rôznych dôvodov nezapájajú do formálnych štruktúr.
- c) Pri prijímaní dôležitých rozhodnutí týkajúcich sa vzdelávacieho procesu, organizácie aktivít či úprav prostredia bude materská škola realizovať prieskumy názorov medzi všetkými zákonnými zástupcami, s osobitným dôrazom na zabezpečenie participácie zákonných zástupcov z marginalizovaných skupín.
- d) Materská škola bude transparentne informovať o tom, ako boli názory a podnety zákonných zástupcov zohľadnené pri prijímaní rozhodnutí, čím podporí dôveru a motiváciu pre ďalšiu participáciu.

Vzdelávacie a osvetové aktivity pre zákonných zástupcov

Materská škola bude organizovať vzdelávacie a osvetové aktivity pre zákonných zástupcov, ktoré budú zamerané na zvyšovanie povedomia o význame inkluzívneho vzdelávania, prevenciu segregácie a podporu rozvoja detí:

- a) Tematické workshopy a diskusie o prínosoch vzdelávania v heterogénnom prostredí, o negatívnych dôsledkoch segregácie a o tom, ako môžu zákonní zástupcovia podporiť rozvoj rešpektu k rozmanitosti u svojich detí.
- b) Praktické semináre zamerané na podporu rozvoja detí v domácom prostredí, vrátane ukážok hier a aktivít, ktoré môžu zákonní zástupcovia realizovať s deťmi na podporu ich kognitívneho, sociálneho a emocionálneho rozvoja.

- c) Informačné stretnutia o systéme vzdelávania, o právach detí a zákonných zástupcov, o možnostiach podpory pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a o prechode z materskej do základnej školy.
- d) Tieto aktivity budú organizované v časoch a formátoch, ktoré umožnia účasť všetkých zákonných zástupcov, a budú poskytované bezplatne. Pre zákonných zástupcov s malými deťmi bude počas aktivít zabezpečené opatrovanie detí.

Budovanie komunity a medzikultúrny dialóg

Materská škola bude aktívne podporovať budovanie vzťahov a vzájomného porozumenia medzi zákonnými zástupcami z rôznych sociálnych a kultúrnych prostredí:

- a) Pravidelné komunitné stretnutia a spoločenské podujatia, ktoré vytvoria priestor pre neformálne interakcie a budovanie vzťahov medzi zákonnými zástupcami. Tieto aktivity budú navrhnuté tak, aby boli atraktívne a prístupné pre všetkých zákonných zástupcov.
- b) Medzikultúrne projekty a aktivity, do ktorých budú zapojení zákonní zástupcovia ako nositelia kultúrnych tradícií a vedomostí. Zákonní zástupcovia budú pozývaní, aby sa podieľali na obohacovaní výchovno-vzdelávacieho procesu o prvky svojej kultúry (napr. prezentácia tradícií, rozprávanie príbehov, ukážky remesiel, príprava tradičných jedál).
- c) Spoločné pracovné brigády a dobrovoľnícke aktivity zamerané na zlepšovanie prostredia materskej školy, ktoré posilnia pocit spolupatričnosti a spoločnej zodpovednosti za vytváranie optimálnych podmienok pre všetky deti.
- d) Podporné skupiny a svojpomocné siete, v rámci ktorých si zákonní zástupcovia môžu vzájomne poskytovať podporu, zdieľať skúsenosti a zdroje (napr. výmena detského oblečenia, hračiek, kníh, vzájomná pomoc s dopravou detí).

Podpora pre zraniteľné rodiny

Materská škola bude venovať osobitnú pozornosť podpore zákonných zástupcov, ktorí čelia špecifickým výzvam a bariéram:

- a) Spolupráca s terénnymi sociálnymi pracovníkmi a komunitnými organizáciami pri identifikácii a riešení potrieb zákonných zástupcov v ťažkej sociálnej situácii, vrátane podpory pri vybavovaní administratívnych záležitostí súvisiacich so vzdelávaním dieťaťa.
- b) Individuálne konzultácie a poradenstvo pre zákonných zástupcov detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, vrátane poskytovania informácií o dostupných službách a podpore.
- c) Mentorský program, v rámci ktorého budú skúsenejší zákonní zástupcovia poskytovať podporu a sprevádzanie zákonným zástupcom, ktorí sú noví v materskej škole alebo čelia špecifickým výzvam.
- d) Sprostredkovanie kontaktu s odbornými inštitúciami a službami, ktoré môžu poskytnúť zákonným zástupcom potrebnú podporu v rôznych oblastiach (sociálna, zdravotná, psychologická, právna).

Hodnotenie a rozvoj spolupráce so zákonnými zástupcami

Materská škola bude systematicky vyhodnocovať efektivitu spolupráce so zákonnými zástupcami a na základe zistení prijímať opatrenia na jej zlepšovanie:

- a) Pravidelné prieskumy spokojnosti a potrieb medzi zákonnými zástupcami, s osobitným dôrazom na identifikáciu bariér, ktoré môžu brániť plnohodnotnej participácii niektorých skupín zákonných zástupcov.
- b) Individuálne rozhovory a fokusové skupiny so zákonnými zástupcami z rôznych prostredí, zamerané na získanie hlbšieho porozumenia ich skúsenostiam, potrebám a očakávaniam.
- c) Vytvorenie pracovnej skupiny zloženej zo zástupcov zákonných zástupcov, pedagogických zamestnancov a vedenia materskej školy, ktorá bude pravidelne vyhodnocovať a navrhovať zlepšenia v oblasti spolupráce so zákonnými zástupcami.
- d) Zapojenie externých odborníkov na komunitnú prácu a inkluzívne vzdelávanie, ktorí poskytnú spätnú väzbu a odporúčania pre ďalší rozvoj spolupráce so zákonnými zástupcami.
- e) Materská škola si uvedomuje, že budovanie partnerstva so zákonnými zástupcami je dlhodobý proces, ktorý vyžaduje trpezlivosť, rešpekt a otvorenosť voči rôznym perspektívam a potrebám. Prostredníctvom systematickej a diferencovanej spolupráce so zákonnými zástupcami z rôznych prostredí materská škola prispeje nielen k prevencii segregácie a podpore inklúzie v rámci vzdelávacieho procesu, ale aj k budovaniu súdržnej a rešpektujúcej komunity, ktorá podporuje optimálny rozvoj každého dieťaťa.

5.2. Spolupráca s NIVAM (Národný inštitút vzdelávania a mládeže)

Materská škola si uvedomuje, že efektívna implementácia štandardov dodržiavania zákazu segregácie vyžaduje systematickú odbornú podporu a prístup k aktuálnym poznatkom a metodikám v oblasti inkluzívneho vzdelávania. Národný inštitút vzdelávania a mládeže (NIVAM) ako priamo riadená organizácia Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR predstavuje kľúčového partnera pri zabezpečovaní odbornej a metodickej podpory v tejto oblasti.

Materská škola bude aktívne využívať odbornú a metodickú podporu, ktorú NIVAM poskytuje v oblasti implementácie desegregačných opatrení a rozvoja inkluzívneho vzdelávania:

- a) Pravidelné konzultácie s odbornými zamestnancami NIVAM zamerané na implementáciu konkrétnych opatrení a riešenie špecifických výziev, s ktorými sa materská škola stretáva pri zabezpečovaní desegregácie a inklúzie.
- b) Využívanie metodických materiálov, príručiek a odporúčaní vypracovaných NIVAM, ktoré poskytujú praktické návody a postupy pre implementáciu inkluzívnych prístupov v predprimárnom vzdelávaní.
- c) Účasť na metodických dňoch a workshopoch organizovaných NIVAM, ktoré umožnia pedagogickým a odborným zamestnancom materskej školy prehĺbovať si poznatky a zručnosti v oblasti prevencie segregácie a podpory inklúzie.
- d) Implementácia inovatívnych prístupov a metodík vyvinutých alebo odporúčaných NIVAM, ktoré sú založené na aktuálnych vedeckých poznatkoch a overených príkladoch dobrej praxe.

Materská škola bude systematicky využívať vzdelávacie programy a aktivity poskytované NIVAM na podporu profesijného rozvoja svojich zamestnancov v oblasti inkluzívneho vzdelávania:

- a) Účasť pedagogických a odborných zamestnancov na akreditovaných vzdelávacích programoch NIVAM zameraných na implementáciu inkluzívnych prístupov, prácu s heterogénnou skupinou detí a prevenciu segregácie.
- b) Zapojenie sa do webinárov, online kurzov a ďalších dištančných foriem vzdelávania, ktoré NIVAM poskytuje a ktoré umožňujú flexibilný prístup k profesijnému rozvoju.
- c) Účasť na konferenciách a odborných seminároch organizovaných NIVAM, ktoré poskytujú priestor pre zdieľanie skúseností a príkladov dobrej praxe medzi rôznymi vzdelávacími inštitúciami.
- d) Využívanie mentoringu a koučingu poskytovaného odbornými zamestnancami NIVAM, ktorý umožňuje individualizovanú podporu a rozvoj kompetencií v oblasti inkluzívneho vzdelávania.

Článok VI

Očakávané výsledky

Krátkodobé očakávané výsledky (horizont 1 roka)

Implementácia Plánu uplatňovania štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní prinesie v horizonte jedného roka výrazné pozitívne zmeny vo všetkých kľúčových oblastiach fungovania materskej školy. V oblasti personálneho rozvoja očakávame, že 100% pedagogických zamestnancov absolvuje špecializované vzdelávanie v inkluzívnej pedagogike, čo sa prejaví vo zvýšení ich kompetencií pri práci s deťmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a v aplikácii diferenciovaných metód vyučovania. Všetky deti so ŠVVP budú mať vytvorené individuálne vzdelávacie plány s jasne definovanými cieľmi a opatreniami, ktoré budú pravidelne monitorované a aktualizované v trojmesačných intervaloch. Očakávame etablovanie formálnej spolupráce s minimálne dvoma zariadeniami poradenstva a prevencie, čo zabezpečí kvalifikovanú diagnostiku a odbornú podporu pre pedagogický proces. V oblasti materiálneho vybavenia predpokladáme obstaranie základného súboru kompenzačných pomôcok a špecializovaných didaktických materiálov, ktoré pokryjú najčastejšie sa vyskytujúce typy špeciálnych potrieb detí. Spolupráca s rodinami sa rozšíri o tematické stretnutia a workshopy, pričom očakávame účasť minimálne 80% rodín na aspoň jednom vzdelávacom podujatí ročne. V oblasti monitorovania a hodnotenia bude implementovaný systém pravidelného sledovania pokroku s kvartálnymi vyhodnoteniami a ročnou komplexnou správou o stave implementácie inkluzívnych postupov.

Strednodobé očakávané výsledky (horizont 2-3 rokov)

V strednodobom horizonte očakávame transformáciu materskej školy na modelovú inkluzívnu inštitúciu s komplexným systémom podpory pre všetky deti a ich rodiny. Etablovanie

multidisciplinárneho tímu odborníkov, zahŕňajúceho školského psychológa, logopéda a špeciálneho pedagóga, umožní poskytovanie kvalifikovanej odbornej podpory priamo v školskom prostredí, čo sa prejaví v zlepšení výsledkov detí so ŠVVP minimálne o 40% podľa štandardizovaných hodnotiacich nástrojov. Priestorové úpravy a modernizácia vybavenia vyústia do vytvorenia plne bezbariérového prostredia s špecializovanými priestormi pre individuálnu prácu, senzorické aktivity a relaxáciu, čo umožní kvalitnejšiu podporu rôznorodých potrieb detí. Implementácia inovatívnych pedagogických metód ako diferenciované vyučovanie, kooperatívne učenie a projektové učenie sa prejaví vo zvýšení motivácie detí o 35% a v zlepšení ich sociálnych zručností o 50% podľa pozorovacích protokolov. Program podpory pre rodiny zo sociálne znevýhodneného prostredia prinesie zvýšenie ich participácie na vzdelávaní detí o 60% a zlepšenie komunikácie medzi školou a rodinami. Očakávame získanie uznania ako regionálne centrum inkluzívneho vzdelávania, ktoré bude poskytovať metodickú podporu pre minimálne 10 ďalších materských škôl v regióne. Systém kontinuálneho monitorovania a hodnotenia umožní identifikovanie a riešenie problémov v reálnom čase, čo sa prejaví v 90% spokojnosti rodín so službami školy.

Dlhodobé očakávané výsledky (horizont 3+ rokov)

Implementácia najnovších poznatkov z výskumu inkluzívnej pedagogiky a participácia na medzinárodných projektoch prinesie inovatívne prístupy, ktoré budú slúžiť ako vzor pre ostatné inštitúcie. Všetky deti navštevujúce školu budú dosahovať optimálny rozvoj svojho potenciálu bez ohľadu na svoje špecifické charakteristiky, čo sa prejaví v 95% úspešnosti pri prechode na základnú školu a v excelentných výsledkoch v oblasti sociálnych a kognitívnych kompetencií. Vytvorenie komplexnej siete partnerských organizácií umožní poskytovanie holistickej podpory nielen deťom, ale aj ich rodinám v rôznych oblastiach života. Očakávame, že škola bude hostiť medzinárodné konferencie a odborné podujatia v oblasti inkluzívneho vzdelávania a bude publikovať odborné materiály a výskumné štúdie. Program kontinuálneho vzdelávania pedagógov sa stane modelovým pre celý región, pričom absolventi tohto programu budú vyhľadávanými odborníkmi v oblasti inkluzívnej pedagogiky. Komunita Pohronského Rusku sa stane príkladom tolerantnej a inkluzívnej spoločnosti, kde sú rešpektované a oslavované všetky formy diverzity.

Kvalitatívne indikátory úspešnosti

Úspešnosť implementácie štandardov bude meraná prostredníctvom komplexného súboru kvalitatívnych indikátorov, ktoré budú zachytávať rôzne dimenzie inkluzívneho vzdelávania. V oblasti výchovno-vzdelávacieho procesu budeme sledovať úroveň diferenciacie vyučovania, kvalitu individuálnych vzdelávacích plánov a efektívnosť pedagogických intervencií. Sociálne klíma školy bude hodnotená na základe kvality interpersonálnych vzťahov, úrovne tolerancie a empatie medzi deťmi, a celkovej atmosféry v škole. Spokojnosť všetkých zainteresovaných strán bude pravidelne monitorovaná prostredníctvom anonymných dotazníkov, rozhovorov a focus groups s deťmi, rodičmi, pedagógmi a externými partnermi. Kvalita spolupráce s rodinami bude hodnotená na základe úrovne ich zapojenia do vzdelávacieho procesu, kvality komunikácie a efektívnosti podporných programov. Odborný rozvoj pedagógov bude sledovaný prostredníctvom sebahodnotiacich nástrojov, externých hodnotení a pozorovania

vyučovania. Inovačný potenciál školy bude meraný počtom a kvalitou implementovaných inovatívnych prístupov, účasťou na výskumných aktivitách a mierou zdieľania najlepších praktík. Celková kvalita inkluzívneho prostredia bude hodnotená externými auditmi a certifikačnými procesmi, ktoré poskytnú objektívny pohľad na úroveň implementácie inkluzívnych princípov.

Na základe systémového prístupu k prevencii segregácie a podpore inkluzívneho vzdelávania očakávame nasledujúce výsledky:

6.1 Zabezpečenie spravodlivého a rovného prístupu k vzdelaniu pre všetky deti

Naša materská škola sa stane plne dostupnou pre všetky deti v spádovej oblasti bez ohľadu na ich sociálny, etnický, kultúrny pôvod či zdravotný stav. Systematická implementácia nediskriminačných prijímacích postupov, odstránenie informačných a komunikačných bariér a aktívna práca s rodinami z marginalizovaných komunít zabezpečí, že každé dieťa bude mať nielen formálnu, ale aj reálnu možnosť získať kvalitné predprimárne vzdelávanie.

Prostredníctvom diferencovaného prístupu, individualizácie výchovno-vzdelávacieho procesu a poskytnutia potrebnej podpory (asistenti učiteľa, kompenzačné pomôcky, jazyková podpora) bude každé dieťa môcť plne participovať na všetkých aktivitách a dosiahnuť svoj potenciál. Rovnosť príležitostí sa prejaví v rovnakom prístupe k všetkým priestorom, zariadeniam a aktivitám materskej školy pre všetky deti.

Deti sa budú už od raného veku učiť v prostredí, ktoré prirodzene reflektuje rozmanitosť spoločnosti, čím získajú autentické skúsenosti a kompetencie pre život v diverzifikovanom svete. Takéto prostredie položí základ pre celoživotné vzdelávacie dráhy detí založené na rovnosti príležitostí a absencii diskriminácie.

6.2 Znižovanie segregácie a diskriminácie v materskej škole

Systematickým uplatňovaním štandardov dôjde k eliminácii všetkých foriem priestorovej, sociálnej a symbolickej segregácie v materskej škole. Heterogénne zloženie tried, rovnomerné rozloženie tried v rámci budovy a spoločné využívanie všetkých priestorov zabezpečí, že nebude dochádzať k fyzickému oddeľovaniu detí na základe etnických, sociálnych či zdravotných kritérií.

Materská škola vytvorí prostredie, v ktorom budú všetky deti vnímané ako rovnocenné a hodnotné, bez ohľadu na ich charakteristiky či východiskové podmienky. Toto sa prejaví nielen v organizácii priestoru a vzdelávacích aktivít, ale aj v každodenných interakciách, komunikácii a v celkovom prístupe pedagogických zamestnancov.

Implementácia pravidelného monitoringu a hodnotenia segregačných tendencií umožní včas identifikovať a riešiť akékoľvek náznaky segregácie alebo diskriminácie, čím sa zabezpečí dlhodobá udržateľnosť desegregačných opatrení. Materská škola tak vytvorí model, ktorý môže inšpirovať aj ďalšie vzdelávacie inštitúcie v regióne.

6.3 Zlepšenie rozvojových a osobnostných výsledkov detí

Kvalitné inkluzívne predprimárne vzdelávanie pozitívne ovplyvní rozvojové výsledky všetkých detí. Deti zo znevýhodneného prostredia získajú prístup k stimulujúcemu vzdelávaciemu prostrediu a cielenej podpore, čo im umožní vyrovnať prípadné vstupné znevýhodnenia a pripraviť sa na úspešný vstup do základnej školy.

Deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami budú profitovať z individualizovaného prístupu a odbornej podpory, ktorá im umožní optimálne rozvíjať svoje schopnosti a zručnosti. Zároveň budú benefitovať zo sociálnych interakcií v heterogénnom prostredí, ktoré podporia rozvoj ich komunikačných a sociálnych kompetencií.

Všetky deti získajú cenné sociálne skúsenosti a kompetencie pre život v diverzifikovanej spoločnosti. Naučia sa rešpektovať odlišnosti, efektívne komunikovať a spolupracovať s rôznymi ľuďmi, čo predstavuje kľúčové kompetencie pre ich budúci osobný i profesijný život. Vzdelávanie v inkluzívnom prostredí tiež podporí rozvoj ich empatie, tolerance a prosociálneho správania.

6.4 Pozitívne ovplyvnenie klímy materskej školy a zníženie konfliktov

Systematická implementácia inkluzívnych princípov a desegregačných opatrení prispeje k vytvoreniu pozitívnej a podporujúcej klímy v materskej škole. Táto sa bude vyznačovať vzájomným rešpektom, akceptáciou rozmanitosti a kooperáciou medzi všetkými aktérmi - deťmi, zákonnými zástupcami i zamestnancami.

Aktívna podpora pozitívnych interakcií medzi deťmi z rôznych prostredí, cielený rozvoj sociálnych zručností a implementácia preventívnych programov prispejú k zníženiu výskytu konfliktov, šikany a sociálneho vylúčenia. Deti sa naučia efektívne komunikovať, riešiť nedorozumenia konštruktívnym spôsobom a vážiť si vzájomné vzťahy.

Zákonní zástupcovia zo všetkých sociálnych a kultúrnych skupín budú aktívne zapojení do života materskej školy, čo podporí vzájomné porozumenie a spoluprácu. Prostredníctvom spoločných aktivít a projektov sa posilnia pozitívne vzťahy medzi rodinami z rôznych prostredí, čo prispeje k prekonávaniu predsudkov a budovaniu súdržnej komunity.

6.5 Pripravenosť materskej školy na externé hodnotenia

Systematická implementácia štandardov dodržiavania zákazu segregácie zabezpečí, že materská škola bude v plnom súlade s platnou legislatívou v oblasti rovnosti príležitostí a zákazu diskriminácie vo vzdelávaní. Vďaka tomu bude materská škola dobre pripravená na prípadné kontroly zo strany Štátnej školskej inšpekcie, Slovenského národného strediska pre ľudské práva či iných kontrolných orgánov.

Materská škola bude disponovať komplexnou dokumentáciou dokladujúcou implementáciu desegregačných opatrení, vrátane jasných kritérií prijímania, pravidiel pre zaraďovanie detí do tried, individuálnych vzdelávacích programov a záznamov z monitoringu a hodnotenia. Táto dokumentácia poskytne jednoznačný dôkaz o dodržiavaní princípov nediskriminácie a inklúzie.

Pedagogickí a odborní zamestnanci budú kompetentní prezentovať a odborne zdôvodniť implementované prístupy a opatrenia, čo posilní dôveryhodnosť materskej školy pri externých hodnoteniach. Ich profesionálne vystupovanie a odborné argumenty založené na aktuálnych poznatkoch z oblasti inkluzívneho vzdelávania budú významným prínosom pri externých hodnoteniach.

6.6 Nastavenie procesov pre prevenciu segregácie v budúcnosti

Implementácia plánu prispeje k vytvoreniu systémových mechanizmov, ktoré zabezpečia udržateľnosť desegregačných opatrení a budú slúžiť ako prevencia proti vzniku segregácie v budúcnosti. Tieto mechanizmy budú zahŕňať pravidelný monitoring zloženia tried, sledovanie participácie detí na aktivitách a systematické vyhodnocovanie úrovne inklúzie.

Materská škola bude mať vypracované jasné postupy pre riešenie situácií, ktoré by mohli viesť k segregácii, vrátane transparentných pravidiel pre prijímanie a zaraďovanie detí do tried, postupov pre komunikáciu so zákonnými zástupcami požadujúcimi preradenie dieťaťa a mechanizmov pre identifikáciu a podporu detí ohrozených sociálnou izoláciou.

Kontinuálny profesijný rozvoj zamestnancov v oblasti inkluzívneho vzdelávania zabezpečí, že materská škola bude disponovať personálom s vysokou úrovňou kompetencií pre prácu s heterogénnou skupinou detí. Toto bude kľúčovým faktorom pre dlhodobú udržateľnosť inkluzívnych prístupov a prevenciu segregácie.

Vytvorenie kultúry inklúzie, ktorá sa stane integrálnou súčasťou identity materskej školy, zabezpečí, že princípy rovnosti, rešpektu a akceptácie rozmanitosti budú prirodzene integrované do všetkých aspektov jej fungovania. Táto kultúra bude udržiavaná a rozvíjaná aj pri personálnych zmenách či zmenách vonkajších podmienok.

Článok VII

Zdroje a financovanie

Implementácia Plánu uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie si vyžaduje systematický prístup k zabezpečeniu adekvátnych zdrojov a udržateľného financovania. Táto časť identifikuje potrebné zdroje a navrhuje stratégie na ich získanie a efektívne využitie.

7.1 Personálne zdroje

Úspešná implementácia plánu si vyžaduje posilnenie personálnych kapacít materskej školy o odborných zamestnancov, ktorí zabezpečia individualizovanú podporu deťom s rôznymi potrebami. Potrebujeme zabezpečiť najmä asistenta učiteľa pre podporu detí so ŠVVP, školského špeciálneho pedagóga a externé konzultácie so školským psychológom a logopédom. Dôležité je tiež zabezpečiť kontinuálny profesijný rozvoj všetkých pedagogických zamestnancov v oblasti inkluzívneho vzdelávania prostredníctvom akreditovaných vzdelávacích programov, interných workshopov a supervízie.

7.2 Materiálne zdroje

Pre vytvorenie fyzicky prístupného a stimulujúceho prostredia je potrebné zabezpečiť bezbariérové úpravy nevyhovujúcich častí budovy, špeciálne kompenzačné pomôcky pre deti so zmyslovým postihnutím a špecifickými potrebami, didaktické materiály a hračky reflektujúce kultúrnu rozmanitosť, bilingválne knihy a materiály pre podporu detí s odlišným materinským jazykom, informačné a vzdelávacie materiály pre zákonných zástupcov v jazykoch národnostných menšín a vybavenie pre multimediálnu dokumentáciu inkluzívnych postupov a príkladov dobrej praxe.

7.3 Vzdelávacie a metodické zdroje

Pre zabezpečenie metodickej podpory potrebujeme odborné publikácie a metodické materiály o inkluzívnom vzdelávaní, diagnostické a evaluačné nástroje pre identifikáciu potrieb detí a hodnotenie efektivity inkluzívnych opatrení, prístup k online vzdelávacím platformám a databázam so zameraním na inkluzívne vzdelávanie, inovatívne didaktické postupy a materiály pre individualizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu a metodické materiály pre prácu s deťmi s rôznymi typmi špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb.

7.4 Finančné zdroje

Implementácia plánu si vyžaduje finančné prostriedky na pokrytie personálnych nákladov (mzdy dodatočných zamestnancov, odmeny pre externých odborníkov, financovanie vzdelávania zamestnancov), materiálové náklady (nákup pomôcok, úpravy priestorov, didaktické materiály), organizačné náklady (realizácia komunitných podujatí, informačných stretnutí, workshopov pre zákonných zástupcov) a náklady na monitorovanie a evaluáciu (externé hodnotenie, spracovanie dát, publikovanie výsledkov).

Základným zdrojom financovania sú prostriedky z rozpočtu materskej školy a od zriaďovateľa. V rámci tvorby rozpočtu na nasledujúci školský rok bude materská škola explicitne vyčleňovať finančné prostriedky na implementáciu desegregačných opatrení a rozvoj inkluzívneho vzdelávania. Zároveň budeme iniciovať rokovania so zriaďovateľom o navýšení rozpočtu pre zabezpečenie personálnych nákladov na asistenta učiteľa a odborných zamestnancov. Využijeme tiež možnosti financovania prostredníctvom normatívu na deti so ŠVVP a z príspevkov na výchovu a vzdelávanie detí v poslednom ročníku pred plnením povinnej školskej dochádzky.

Materská škola aktívne vyhľadá a bude sa uchádzať o zapojenie do národných projektov zameraných na podporu inkluzívneho vzdelávania, ako napríklad projekty implementované Národným inštitútom vzdelávania a mládeže, Metodicko-pedagogickým centrom či inými organizáciami v rezorte školstva. Zameriame sa na projekty poskytujúce financovanie asistentov učiteľa, odborných zamestnancov, vzdelávania pedagogických zamestnancov a materiálneho vybavenia pre inkluzívne vzdelávanie. Využijeme tiež grantové schémy ministerstiev (MŠVVŠ SR, MPSVR SR), ktoré podporujú desegregačné opatrenia a inkluzívne vzdelávanie.

Významným zdrojom financovania môžu byť projekty podporované z Európskeho sociálneho fondu Plus a iných európskych fondov. V spolupráci so zriaďovateľom a regionálnymi partnermi

sa zapojíme do prípravy a implementácie projektov zameraných na podporu inkluzívneho vzdelávania, znižovanie nerovností a prevenciu diskriminácie. Osobitne sa zameriame na výzvy v rámci Operačného programu Slovensko a programu Erasmus+, ktoré umožnia financovať personálne kapacity, vzdelávanie zamestnancov, materiálne vybavenie, ako aj medzinárodnú spoluprácu a výmenu skúseností v oblasti inkluzívneho vzdelávania.

Materská škola bude aktívne vyhľadávať granty a dotácie poskytované nadáciami a súkromnými spoločnosťami, ktoré sa zameriavajú na podporu inkluzívneho vzdelávania, rovnosti príležitostí a práv detí. Zameriame sa na programy, ktoré umožňujú financovať inovatívne prístupy, materiálne vybavenie, komunitné aktivity a profesijný rozvoj zamestnancov. Nadviažeme spoluprácu s lokálnymi podnikmi a spoločnosťami v rámci ich aktivít spoločenskej zodpovednosti, pričom budeme usilovať nielen o finančnú podporu, ale aj o dobrovoľnícku pomoc, materiálne dary a odbornú spoluprácu.

Aktívne zapojíme miestnu komunitu a zákonných zástupcov do podpory implementácie plánu. Vytvoríme systém dobrovoľníctva a komunitnej pomoci, organizujeme fundraisingové aktivity (benefičné podujatia, zbierky, aukcie) a budeme rozvíjať partnerstvá s miestnymi organizáciami, ktoré môžu prispieť svojimi zdrojmi, expertízou alebo dobrovoľníckou prácou. Osobitne sa zameriame na spoluprácu s organizáciami zastupujúcimi záujmy marginalizovaných skupín, ktoré môžu poskytnúť cenné know-how a podporu pri implementácii desegregačných opatrení.

Článok VIII

Komunikácia a zdieľanie výsledkov

Materská škola vytvorí komplexný komunikačný systém, ktorý zabezpečí informovanosť všetkých zainteresovaných strán. Interná komunikácia bude realizovaná prostredníctvom pravidelných pracovných porád. Pre externú komunikáciu bude využitá webová stránka materskej školy s osobitnou sekciou venovanou inkluzívnemu vzdelávaniu. Štvrťročný informačný bulletin bude informovať o aktuálnom stave implementácie plánu a dosiahnutých úspechoch. Kľúčové informácie budú poskytované aj v jazykoch národnostných menšín zastúpených v materskej škole

V Správe o výchovno-vzdelávacej činnosti za školský rok bude vytvorená samostatná kapitola venovaná implementácii plánu. Táto časť bude obsahovať kvantitatívne údaje (zloženie tried, počet realizovaných vzdelávacích aktivít, typ poskytnutých podporných opatrení) aj kvalitatívne hodnotenia dosiahnutých výsledkov. Správa bude zahŕňať informácie o spolupráci s externými partnermi a zhodnotenie pokroku v dosahovaní stanovených cieľov spolu s návrhmi na ďalšie kroky pre nasledujúci školský rok.

Výsledky implementácie plánu budú pravidelne prezentované na zasadnutiach Rady školy. Pre zákonných zástupcov budú organizované informačné stretnutia (minimálne dvakrát ročne) s priestorom pre otázky a diskusiu. Pre tých, ktorí sa nemôžu zúčastniť, budú pripravené

informačné materiály v tlačenej aj elektronickej forme. Materská škola bude realizovať aj individuálne konzultácie so zákonnými zástupcami a využívať rôzne komunikačné kanály, aby zabezpečila dostupnosť informácií pre všetkých.

Na konci školského roka bude realizovaný komplexný evaluačný proces, ktorý bude zahŕňať prieskum spokojnosti medzi zákonnými zástupcami a zamestnancami materskej školy. Materská škola zorganizuje evaluačné stretnutie za účasti všetkých relevantných partnerov, na ktorom budú diskutované výsledky implementácie plánu. Na základe získanej spätnej väzby bude vypracovaná súhrnná hodnotiaca správa, ktorá bude prezentovaná na poslednom zasadnutí pedagogickej rady a Rady školy v danom školskom roku. Táto správa bude slúžiť ako základ pre úpravy plánu v nasledujúcom období.

Záverečné ustanovenia

Tento Plán uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní nadobúda platnosť dňom jeho schválenia starostom obce po predchádzajúcom prerokovaní s riaditeľkou materskej školy a pedagogickej rade.

Plán nadobúda účinnosť dňom *01. 09. 2025* a je záväzný pre všetkých zamestnancov Materskej školy Hlavná 89 Pohronský Ruskov.

Aktualizácia plánu sa bude vykonávať priebežne, minimálne však raz ročne na základe výsledkov monitoringu a hodnotenia implementácie plánu, zmien v legislatíve, zmien v podmienkach materskej školy a spätnej väzby od zainteresovaných strán.

Návrhy na aktualizáciu plánu môžu podávať všetci zamestnanci materskej školy, členovia rady školy, zákonní zástupcovia detí a zriaďovateľ. Návrhy sa podávajú písomne starostovi obce alebo riaditeľke materskej školy, ktorá zabezpečí ich prerokovanie v pedagogickej rade.

Všetci pedagogickí a odborní zamestnanci materskej školy sú zodpovední za implementáciu princípov a opatrení stanovených v pláne v rámci svojej každodennej praxe a za aktívnu participáciu na spoločných aktivitách zameraných na prevenciu segregácie.

Vedúci metodického združenia zodpovedá za začlenenie princípov inkluzívneho vzdelávania a desegregácie do výchovno-vzdelávacieho procesu a za koordináciu interného vzdelávania v tejto oblasti.

Plán bude sprístupnený všetkým zamestnancom materskej školy v tlačenej podobe v zborovni a v elektronickej podobe na internom úložisku dokumentov.

Pre zákonných zástupcov a verejnosť bude plán dostupný v tlačenej podobe na viditeľnom mieste v priestoroch materskej školy a v elektronickej podobe na webovej stránke materskej školy.

V prípade rozporu medzi ustanoveniami tohto plánu a inými internými dokumentmi materskej školy majú ustanovenia tohto plánu prednosť, pokiaľ sa týkajú oblasti prevencie segregácie a podpory inklúzie.

Všetky prípady a situácie, ktoré nie sú explicitne upravené v tomto pláne, sa budú riešiť v súlade s platnou legislatívou Slovenskej republiky, najmä so Zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon), Antidiskriminačným zákonom a ďalšími relevantnými právnymi predpismi.

